

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2025-2026
Anul de studiu 3, semestrul 1

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea din Craiova
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență, seria 2023-2027
1.6. Programul de studii	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1. Denumire disciplina			<i>Spiritualitate ortodoxă: Ascetică și Mistică</i>			2.2. Cod	D15TOPL561	
2.3. Titularul activității de curs				Pr. lect. univ. dr. Sorin-Grigore Vulcănescu				
2.4. Titularul activității de seminar				Pr. lect. univ. dr. Sorin-Grigore Vulcănescu				
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei	DS, DO	

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					Ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate					15
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
• Tutoriat					3
• Examinări					2
• Alte activități: activități de cercetare					2

3.7 Total ore studiu individual	47
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe privind Spiritualitatea Ortodoxă
4.2. de competențe	Competențe de operare pe calculator (Word, Internet, Citavi); capacitate de analiză, de sinteză și de gândire critică

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs
--------------------------------	--------------

5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală specială destinată activităților practice
---	--

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	1. Să conștientizeze necesitatea și importanța Spiritualității. 2. Să cunoască terminologia și etimologia specifică disciplinei. 3. Să aibă capacitatea să implementeze proiecte cu caracter științific. 4. Să demonstreze abilitatea cunoașterii și deschiderii către alte domenii.
Competențe transversale	1. Să aplice reguli de muncă organizată și eficientă, de activitate în echipă. 2. Să participe la proiecte și activități disciplinare și culturale. 3. Să utilizeze metodele și cunoștințele acumulate în proiecte științifice și lucrări de seminar, licență etc.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea principalelor aspecte ale Spiritualității Ortodoxe
7.2 Obiectivele specifice	1. Să cunoască noțiunile fundamentale ale Spiritualității creștine. 2. Să interpreteze specificul Spiritualității într-un context extins din punct de vedere cultural. 3. Să înțeleagă diferențele, dar și asemănările cu alte discipline

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Ascetica și Mistica: definiții, obiect, metodă, relația cu alte discipline teologice și „umaniste”.	• Materiale didactice imprimare • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
2. Istoria Spiritualității Ortodoxe	• Materiale didactice imprimare • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
3. Spiritualitatea răsăriteană (Ascetica și Mistica) - disciplină de studiu în școlile teologice românești: personalități și contribuția lor	• Materiale didactice imprimare • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
4. Literatura duhovnicească	• Materiale didactice imprimare • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
5. Caracterele și notele specifice ale Spiritualității Ortodoxe. Caracterul trinitar, hristologic, pnevmatologic și eclesial.	• Materiale didactice imprimare • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
6. Creația ca revărsare a bunătății și iubirii lui Dumnezeu	• Materiale didactice imprimare • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore

7. Despre „viața în Hristos”. Treptele sau etapele urcușului duhovnicesc: purificarea, iluminarea, desăvârșirea; raportul dintre asceză și mistică	• Materiale didactice imprimare • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
8.2. Bibliografie orientativă: Clément, Olivier, <i>Întrebări asupra omului</i>, trad. Ierom. Iosif Pop și Pr. Ciprian Șpan, Alba-Iulia, 1997; <i>Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care ne arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși</i>. Vol. I-XII. Traducere de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Sibiu-București, 1946-1992. Hierotheos, Mitropolit de Nafpaktos, <i>Persoana în tradiția ortodoxă</i>, trad. Prof. Paul Bălan, Ed. Bunavestire, Bacău, 2002; Nellas, Panayotis, <i>Omul – animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă</i>, ediția a III-a, trad. Diac. Ioan Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2002; Răducă, Pr. Dr. Vasile, <i>Antropologia Sfântului Grigorie de Nyssa. Căderea în păcat și restaurarea omului</i>, Ed. IBMBOR, București, 1996; Savin, Ioan Gh., <i>Mistica și Ascetica Ortodoxă</i>, Sibiu, 1996; Scriba, André, <i>Antropologia apofatică</i>, Ed. Humanitas, București, 2005; Špidlík, Tomáš, <i>Spiritualitatea Răsăritului creștin</i>. I. Manual sistematic, Deisis, Sibiu, 1997. Idem, <i>Spiritualitatea Răsăritului creștin</i>. II. Rugăciunea, Deisis, Sibiu, 1998. Idem, <i>Spiritualitatea Răsăritului creștin</i>. III. Monahismul, Deisis, Sibiu, 2000. Idem, <i>Spiritualitatea Răsăritului creștin</i>. IV. Omul și destinul său în filosofia religioasă rusă, Deisis, Sibiu, 2002. Idem, <i>Izvoarele luminii. Tratat de spiritualitate</i>, ed. a II-a, Ars Longa, Iași, 2001; Stăniloae, Pr. Prof. Dr. Dumitru, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. 1, ediția a doua, Ed. IBMBOR, București, 1996; Idem, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. 2, ediția a doua, Ed. IBMBOR, București, 1997; Idem, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. 3, ediția a doua, Ed. IBMBOR, București, 1997; Idem, <i>Spiritualitate și comuniune în Liturgia ortodoxă</i>, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 1986; Idem, <i>Spiritualitatea Ortodoxă. Ascetica și Mistica</i>, Ed. IBMBOR, București, 1992; Teșu, Pr. Ioan C., <i>Omul – taină teologică. Studii de spiritualitate filocalică</i>, Ed. Christiana, București, 2002;		
8.3. Seminar	Metode de predare	Observații
1. Creația – act al iubirii dumnezeiești și început al comuniunii	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
2. Chipul lui Dumnezeu în om – temelie a vieții duhovnicești	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
3. De la chip la asemănare – itinerarul îndumnezeirii în Spiritualitatea Ortodoxă	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
4. Viața în Hristos – restaurarea chipului căzut	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
5. Treptele sau etapele urcușului duhovnicesc: purificarea, iluminarea, desăvârșirea	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
6.-7. Spiritualitate ortodoxă pentru omul contemporan	Expozitivă, discuție colectivă	4 ore
8.4. Bibliografie orientativă: <i>Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care ne arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși</i>. Vol. I-XII. Traducere de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Sibiu-București, 1946-1992. Nellas, Panayotis, <i>Omul – animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă</i>, ediția a III-a, trad. Diac. Ioan Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2002; Špidlík, Tomáš, <i>Spiritualitatea Răsăritului creștin</i>. I. Manual sistematic, ediția a II-a, trad. Diac. Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2005; Stăniloae, Dumitru, <i>Spiritualitatea Ortodoxă. Ascetica și Mistica</i>, Ed. IBMBOR, București, 1992.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Temele prezentate în cadrul cursului au fost stabilite, abordate și aplicate în baza programei analitice. De asemenea, s-a avut în vedere și o bibliografie extinsă asupra unor teme care să răspundă așteptărilor și preocupărilor specifice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice	Examen	70%
10.5 Seminar/laborator	Modul de analiză, sinteză și transfer a cunoștințelor teoretice în lucrările de seminar	Lucrare de seminar și implicarea în activitățile de seminar	30%
10.6 Standard minim de performanță:			
▪ Cunoașterea teoretică a jumătate din materialul predat și analizat la cursuri și seminarii			

Data completării 25.09.2025	Semnătura titularului de curs Pr. lect. univ. dr. Sorin-Grigore Vulcănescu	Semnătura titularului de seminar Pr. lect. univ. dr. Sorin-Grigore Vulcănescu
Data avizării în departament 01.10.2025	Semnătura director de departament Pr. Lect. Univ. Dr. Mihai Ciurea	